

ÇOCUK YAŞTA EVLİLİKLERİN ÖNLENMESİ

BABALARA YÖNELİK BİLGİLENDİRME SEMİNERİ

ÇOCUKLUK

- En sevdiğim arkadaşım kimdi?
- Beni neler mutlu ederdi?
- En güzel çocukluk anım hangisi?
- Yeniden çocuk olsam neler yapardım?

Çocuk olmanın yetişkin olmaktan farkı nedir?

Çocuğunuz size neden ihtiyaç duyuyor?

Çocuğunuzun ne gibi hayalleri var?

Hayallerini gerçekleştirmek için ona nasıl destek oluyorsunuz?

Çocuk Kimdir?

Tarihin farklı dönemlerinde ve değişik kültürel yapılarda, 'çocuk' ve 'çocukluk' tanımlarının farklı olduğunu görüyoruz.

Çocuk Kimdir?

- Çocuk Hakları sözleşmesinin 1. maddesince 18 yaşının altı her insan çocuk olarak kabul edilir.
- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu, Madde 3/1a 'Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişi çocuktur' der.

Çocukken bunlardan hangilerine ihtiyaç duydum?

- Barınacak bir yere?
- Bakıma?
- Korunmaya?
- Şiddet olmayan bir ortama?
- Eğitim almaya?
- Sağlık hizmetine?
- Ne istediğimi veya istemediğimi söylemeye?
- Oyun oynamaya? Keyifli vakit geçirmeye?

Bu saydıklarımızın tümü çocukların doğuştan sahip olduğu haklar. Bu hakların korunması son derece önemli.

Bu hakların korunması amacıyla Çocuk Hakları Sözleşmesi 142 ülkenin imzasıyla yürürlüğe girmiştir. Türkiye’de 1990 yılında imzalamıştır.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesinden Bazı Önemli Maddeler:

- 18 yaşına kadar her insan çocuk sayılır.
- Çocuk sağlığı eğitimi ve gelişmesi açısından tehlike teşkil eden işlere karşı korunma hakkına sahiptir.
- Çocuk düşüncesini özgürce ifade etme hakkına sahiptir.
- Çocukları ilgilendiren bütün konularda çocuğun yüksek yararı temeldir.
- Her çocuk temel yaşam hakkına sahiptir.
- Çocuğun her türlü cinsel istismara karşı korunma hakkı vardır.

Çocuğun Eğitim Hakkı

- **T.C. Anayasası Madde 42:** İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.

- **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu:**

Madde 8 – Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.

Madde 15 – Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

Türkiye’de Durum

- **Okuma yazma bilmeyen kadın nüfus oranı erkeklerden 5 kat fazla**

Türkiye’de 2015 yılında, 25 ve daha yukarı yaşta olan erkeklerin %1,8’i, kadınların %9’du okuma yazma bilmiyor.

Lise mezunlarının toplam nüfus içindeki oranı %19,5.

- Bu oran erkeklerde %23,5, kadınlarda %15,6’dır.

Oysa kız çocuklarının da eğitim hakkı vardır!!

Çocuk Yaşta Evlilikler

Bir evlilikte eşlerden birinin veya ikisinin de 18 yaşında küçük olduğu resmi veya resmi olmayan her türlü evliliğe ‘çocuk yaşta evlilik’ denir.

Çocuk Yaşta Evlilikler

- Dünyada her yıl 15 milyon kız çocuğu 18 yaşından önce evlendiriliyor. **Her 4 kız çocuğundan 1'i.** Gelişmekte olan ülkelerde her 3 kızdan 1'i 18; her 9 kızdan 1'i 15 yaşından önce evlendiriliyor.

Çocuk Yaşta Evlilikler

- Türkiye Aile Yapısı Araştırması'na (2017) göre 2016 yılında 15 yaş üstü nüfus içinde ilk evliliğini 18 yaşından önce yapan kadınların oranı %28.2, erkeklerin oranı ise %5.6'dır.
- 2016 yılında 27.600'ün üzerinde kız çocuğu 16 ve 17 yaşlarında resmi evlilik yapmışlardır (Türkiye İstatistik Kurumu, Evlenme İstatistikleri, 2017).

Çocuk Yaşta Evlilikler

- Türkiye’de 18 yaşından önce yapılan evliliklere en fazla
- Kuzey Doğu Anadolu (34,2),
- Ortadoğu Anadolu (32,9),
- Güneydoğu Anadolu (32,8),
- Orta Anadolu (31,3) ve
- Batı Karadeniz bölgelerinde (32,3) rastlanıyor.

Nedenleri neler ?

- Anne - babalara göre:

Ev kalabalık,
geçinmek zor,
evlenince rahat
eder.

Okula
gönderemeyiz,
evde ne
yapacak?

Bu yaşa kadar
ben korudum,
artık kocası
korusun.

Herkes bu yaşta
evlendiriyor,
evde mi kalsın?

Çünkü ben öyle
istiyorum

Söz verdik, ayıp
olur

Okusa ne
olacak?

Nedenleri neler ?

- Kız çocuklarına göre:

Herkes
evlenmemi
bekliyor

Bu evden bir an
önce kurtulmak
istiyorum

Nasıl
okuyamayacağım
evde ne
yapacağım?

Bana hediyeler
alacaklar, nişan,
düğün yapacağız

Okusam ne
olacak,
çalışamayacağım

Ya evde
kalırsam?

Dedikodumu
yapmaya
başladılar

Çocuk yaşıta evlilikler çocukların hangi haklarını ihlal eder?

- Eğitim alma
- Sağlıklı bir yaşam sürme
- Şiddetten korunma
- Gelişme
- Kendini ifade etme

Çocuk yaşta evlendirilen bir kadın:

“15 yaşında evlendim, 16 yaşında anne oldum. Gözü kapalı gidiyorsun, nereye gidiyorum bilmiyordum. Ben gitmem, annemi bırakmam dedim... Çok şiddet gördüm eşimden, çok dayak yedim... Bebeği getirip benim yanıma koydular ama nedir bu anlamadım. Önce bakamadım ona, bilemedim. İkimiz birlikte büyüdük.”

Kız çocuklarını nasıl etkiler?

- Fiziksel ve ruhsal olarak evliliğe uygun olmadıkları için evlilik sorumluluklarının altında ezilebilirler.
- Aşağılanabilir, şiddete maruz kalabilirler.
- Özgüvensiz, güçsüz hissederler, mutsuz olabilirler, sağlıkları bozulabilir.
- Okula devam edemezler, eğitim hakkından mahrum kalırlar.
- Kendilerine ait gelirleri olmaz, başkalarına bağımlı olurlar.
- Hamilelikte ve doğumda sağlık problemleri yaşayabilir, hayatlarını kaybedebilirler.

Sağlık sorunları:

Hamilelikte yaşanan sağlık sorunları ve doğum sırasında ölme ihtimali

(Dünyada her yıl 70.000 genç kız (15-19) gebelik ve doğum sırasında hayatını kaybetmektedir. 15 yaşından önce doğum yapan kızların 20li yaşlardaki kadınlara göre doğumda ölme riski 5 kat daha fazladır.)

Düşük, ölü doğum ve bebeğin bir aylık olmadan ölmesi ihtimali

(18 yaşından küçük annelerin bebeklerini 1 yaşına gelmeden kaybetme riski, daha büyük yaştaki annelere göre 60 kat fazladır.)

Üreme organlarında fonksiyon / form kaybı

Sağlık kuruluşunda doğum oranının yarıya düşmesi

Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı savunmasızlık

Bebeğin yetersiz beslenmesi ve bakımı

Erkek çocuklarını nasıl etkiler?

- Erken yaşta ev bakma sorumluluğunu almak zorunda kalırlar.
- Yaşadıkları stres ve yükten dolayı öfkeli, mutsuz olabilirler, sağlıkları bozulabilir.
- Büyüklere bağımlı olabilirler, kendi kararlarını vermekte zorlanabilirler.
- Okula devam edemezler, eğitim hakkından mahrum kalırlar
- Vasıflı bir işte çalışamazlar, geçim sıkıntısı çekerler.

Anne babaları nasıl etkiler?

- Erkenden çocuklarından uzak kalırlar.

- Çocuklarının mutsuz olduğunu görüp üzülebilirler.

- Çocuklarının yaşadıkları olumsuzluklardan dolayı suçlu hissedebilirler.

- Hep çocukların problemlerini çözmek zorunda kalabilirler.

- Maddi olarak sürekli çocuklarını desteklemek zorunda kalabilirler.

Çocuk yaşta evlilik suçtur!

Adana'da 14 yaşındaki Y.D. ile 'berdel' geleneğine göre nikahsız evlendirilen 17 yaşındaki M. K., 5 yıl 6 ay, kızın babası 49 yaşındaki Şükrü D. ise 3 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı.

9 Aralık 2014

Erzurum'da, eşinin rahatsızlığını bahane ederek 14 yaşındaki kızını kendisinden 20 yaş büyük adamla evlendiren baba 5 yıl 8 ay, küçük kızla evlenen 34 yaşındaki adam ise 11 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

24 Haziran 2017

Çocuk gelin damat olmaz!

**Çocuk
istismarıdır**

**Çocuk
ihmalidir**

**Çocuk hakları
ihlalidir**

**Kadına yönelik
şiddetin bir
türüdür**

**Toplumsal bir
sorundur**

Babaların Rolü

- Çocuklar için en önemli rol model anne ve babalarıdır.
- Sevgi dolu ve çocuklarının görüşlerini önemseyen bir baba çocuğun kendine ve ailesine güvenmesini sağlar.
- Baba ile çocuk arasındaki olumlu ilişki, çocuğun hem okulda hem de hayatta başarılı olmasının yolunu açar.
- Babaların kızlarının üstündeki ekisi büyüktür. Kendilerine saygı duymaları, mutlu olmaları, kendilerine uygun iş, arkadaş, eş seçimi yapmaları, güçlü olmaları babalarıyla olan ilişkileriyle ilişkilidir.

Babasından ilgi, sevgi ve saygı gören çocuklar;

- Babalarından korktukları için değil, onları sevdikleri ve onlara saygı duydukları için kurallara uygun şekilde davranmayı öğrenirler.
- Kendi davranışlarını değerlendirmeyi ve kendini idare etmeyi öğrenirler.

Kız Çocuklarının Eğitimini Destekleyin

- Kız çocukları okurlarsa meslek sahibi olabilirler, kendi ayakları üzerinde dururlar.
- Daha iyi şartlarda yaşama şansları olur.
- Gelecekleriyle ilgili daha doğru kararlar alabilirler, sorunlarını kendileri çözebilirler.
- Çocuklarını daha iyi yetiştirebilirler.
- Toplumlarına daha faydalı olurlar.
- Başkalarına bağımlı olmak zorunda kalmazlar, daha özgüvenli olurlar.

Çocuk Yaşta Evliliklerin Önlenmesinde Babaları Rolü

- Evlilik kararında babanın, dedenin, ağabeyin, amcanın yani ailedeki erkeğin kararları önemlidir.
- Kız çocuklarının erkek aile büyükleri ile iletişimleri daha iyi olursa, kendileriyle ilgili evlilik gibi önemli kararlarda söz sahibi olabilirler.

Çocuk Yaşta Evlilikler Nasıl Önlenebilir?

Neler Yapabiliriz?

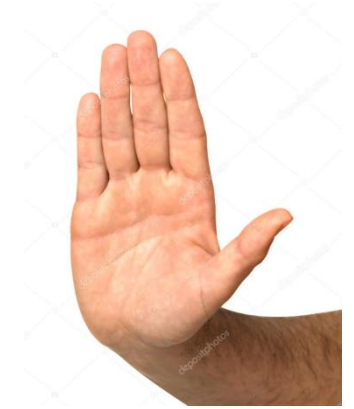
- Çocuk Koruma:

Çocukların ihmal ve istismardan korunması veya ihmal ve istismarın durdurulması amacıyla üstlenilen sorumluluk ve faaliyetlerdir.

Çocuk Yaşta Evliliklerin Bildirimi

- **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı**
- **Polis**
- **Jandarma**
- **Cumhuriyet Savcılığı veya Çocuk Hakimliği**
- **ALO 183 Kadın Çocuk Yaşlı Engelli Destek Hattı (24 saat)**
- **ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi)**
- **Devlet Hastanesi**
- **Belediye Sosyal Hizmet / Kadın Danışma Merkezi**
- **Sivil Toplum Kuruluşu**

Babalar çocukları için zararlı sonuçlar doğuracak çocuk yaşıta evlilikleri durdurabilirler!

Çocuklarını korumak ve daha iyi bir geleceğe hazırlamak babaların öncelikli sorumluluğudur.

Teşekkürler...